

Закон за изменение и допълнение на Търговския закон

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 26.02.2021 г. - 29.03.2021 г. Неактивна

Номер на консултация: #5861-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерски съвет и неговата администрация

Тип носител: Национално

Предложените промени в Търговския закон имат за цел цялостно подобряване на ефективността на рамката за несъстоятелност и стабилизация в България в следните основни направления:

- Създаване на ясни критерии за откриване на производство по несъстоятелност и стабилизация;
- Постигане на бързина на производството по несъстоятелност;
- Регламентиране на единен процес на разглеждане на молби в рамките на едно и също производство по несъстоятелност;
- Ускоряване и облекчаване на процеса във фазата на предявяване и приемане на вземанията;
- Намаляване на съдебни такси, приложими за отменителните иски;
- Повишаване на ефективността на процеса по осребряване на имуществото;
- Създаване на допълнителни предпазни мерки, предотвратяващи недобросъвестно поведение на страните в производствата по несъстоятелност и стабилизация;
- Промяна на правилата, уреждащи местната подсъдност;
- Създаване на специални процесуални правила при обжалване на решенията;
- Гарантиране на качеството на оценките на активите;
- По-ефективно регулиране на дейността на синдиците;
- Подобрене на оздравителната процедура в производствата по несъстоятелност и стабилизация.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерски съвет и неговата администрация

Адрес: София, бул. "Княз Александър Дондуков " № 1

Електронна поща: gis@government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Съвет за административната реформа - <https://www.strategy.bg/bg/advisory-boards/203/view>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Търговския закон - вер. 1.0 | 26.02.2021](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 26.02.2021](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 26.02.2021](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 26.02.2021](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:15)

други

Изменение на чл.718 ТЗ относно реда за обявяване и провеждане на продажбата чрез директни преговори с потенциални купувачи. Нито законът, нито съдебната практика са наложили никакви формални изисквания към това как се обявява и провежда продан с директни преговори с потенциални купувачи. Все пак в интерес на кредиторите на несъстоятелността е поне тази продажба да се обявява, за да може да имат възможност да се явят на определения ден и място, да се запознаят с предложенията на потенциалните купувачи и при желание да направят по-високо предложение.

Другият проблемен момент при продажбата с директни преговори е, че синдикът няма задължение да потърси повече от едно предложение, нито да провери дали предложената цена е адекватна на пазарната такава, нито да продаде имота на този купувач, който е предложил най-висока цена. В действителност синдикът има общо задължение да действа с грижата на добрия търговец, но на практика искове за обезщетение от синдика при такъв род увреждане на кредиторите, биват винаги отхвърлени от съда.

Ето защо предлагаме нова редакция на тези текстове, в която да е изрично предвидено както задължението за обявяване на продажбата с директни преговори, така и задължение за продажба на имота на най-високата предложена цена:

Изменение на чл.739 ТЗ като се конкретизира погасяването на непредявените и неудовлетворените вземания в производството по несъстоятелност.

Към настоящия момент съществува противоречива съдебна практика по тълкуването на този текст – приема се, че погасяването на вземанията от основния длъжник не води до погасяване на вземанията към лицата, учредили ВЕЩНИ обезпечения за същото вземане (ипотекарни длъжници и залогодатели), но това не се прилага за личните обезпечения като поръчителството. Друга част от съдебната практика приема, че нормата на ал.2 се прилага и за личните обезпечения и приемат, че кредиторът може да продължи изпълнение, насочено спрямо поръчителя.

Предложение относно преходните разпоредби на Законопроекта за ЗИДТЗ:

Следва внимателно да се обмисли кои от предложените изменения могат да се приложат по заварените производства по несъстоятелност – като възможностите за продължаване на изпълнителните производства на обезпечените кредитори и възможността съдът да изземва определени правомощия на събранието на кредиторите. От друга страна, някои от нормите ще могат да се приложат само към нови производства по несъстоятелност, като предвиждането, че при спиране на производството по несъстоятелност на основание чл.632, ал.1-5, сроковете за предявяване на вземанията не спират да текат.

Следва да се формулират и с преходните разпоредби на закона изменения в Наказателния кодекс, като се предвидят нови състави на престъпления срещу

кредиторите, защото на практика сега съществуващите и описани по-горе схеми на създаване на фиктивни кредитори с несъществуващи вземания, съгласуваните им действия с длъжника и синдика и увреждането на реалните кредитори в производството, не попадат под нито един от съществуващите състави за умишлен банкрут и други престъпления против кредиторите.

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:14)

други

Изменение на чл.717в, ал.2 ТЗ, в което да се предвиди, че при участие в проданта в производството по несъстоятелност, обезпеченият кредитор, който желае да придобие обезпечението, не дължи внасяне на задатък, ако размерът на обезпеченото вземане надвишава по сума задатъка. Горното предложение се прави за да се въведе равнопоставеност между кредиторите в индивидуалното принудително изпълнение по реда на ГПК, и в производството по несъстоятелност, както и на още по-силно основание като се вземе предвид, че съгласно нормата на чл.722 ТЗ обезпеченият кредитор се удовлетворява с поредност по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ и цялата сума на задатъка се разпределя именно на този кредитор. Необосновано е изискването в несъстоятелността кредиторът наддавач да внася задатък от 10%, докато в индивидуалното изпълнително производство по ГПК да не внася такъв.

Респективно, в чл.717е ТЗ следва да се предвиди за кредитор наддавач, който не е внесъл ефективно задатък, същата санкция, която е предвидена в нормата на чл.493 ГПК – намаляване на вземането му с размера на един задатък.

Предложение за изменение на чл.717к ТЗ, като се предвиди, че собствеността на движимите вещи се прехвърля независимо дали са били собственост на длъжника, но се уреди изключение по отношение движимите вещи на регистрационен режим като МПС, селскостопанска техника, кораби, самолети и др. Същото законодателно разрешение е възприето от Министерство на правосъдието и в най-скорошния законопроект за изменение на ГПК като е предвидено създаването на електронен регистър на запорите по отношение на движимите вещи с регистрационен режим.

Предложение за изменение и допълване на нормата на чл.717л, ал. 3 ТЗ, като се предвиди изрично, че въвод във владение се извършва и срещу всеки държател/наемател. Наемателите обикновено правят възражение, че те не се намират във „владение“ на имота и отказват да освободят имота като твърдят, че договорот за наем им е противопоставим на кредиторите.

Предложение за изменение на чл.717н ТЗ относно правата на обезпечения кредитор, който не е кредитор с прието вземане в несъстоятелността. Обезпеченият кредитор по чл.717н, който няма прието вземане в конкретното производство по несъстоятелност (тъй като несъстоятелният длъжник единствено е учредил обезпечение, но не е същински длъжник по правоотношението), има също толкова интерес да се движи бързо и ефективно производството колкото кредиторът с прието вземане от самия несъстоятелен длъжник. Не е редно на този кредитор да се дава единствено право да обжалва сметката за разпределение, и да не му се предоставя никаква възможност да се

В тези две хипотези кредиторът на А не може да участва в производството по несъстоятелност на Б, защото нито е кредитор с вземане към Б, за да бъде включен в списъка с приетите вземания, нито е ипотекарен или заложен кредитор по смисъла на чл.717н ТЗ и за него не се заделят суми от продажбата на имота.

Тази „схема“ доста успешно се ползва за имотни измами, като длъжниците избягват плащане на кредитора си, и то при положение че този кредитор успешно се е обезпечил – или е вписал възбрана като обезпечителна мярка, или е вписал искова молба по чл.135 ЗЗД. Действително разпоредителни действия с имота след вписана възбрана или иск по чл.135 ЗЗД, няма да могат да се противопоставят на вписалия обезпечението/иска кредитор, но съдебната практика е противоречива, тъй като ТЗ предвижда, че продажба по реда на чл.717 ТЗ има последиците на публична продажба по ГПК.

Ето защо, предлагаме правата по чл.717н да се предоставят и на такива кредитори, които ще имат право да получат сумите от продажбата на имота и да участват в продажбата с право на прихващане на вземането си.

При всички случаи такива права трябва да се предоставят само ако вписаната възбрана или искова молба по чл.135 е противопоставима на кредиторите на несъстоятелността:

- Когато възбраната е вписана преди прехвърляне на имота от А на Б;
- Когато исквата молба по чл.135 ЗЗД е вписана след прехвърляне на имота от А на Б и преди продажбата на имота в производството по несъстоятелност.

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:12)

следващи

16. Изменение в нормата на чл.673, ал.2 ТЗ с оглед на това да се уреди изрично въпросът дали свързаните с длъжника кредитори нямат право на глас не само в първото, но и във всички следващи събрания на кредиторите, както и с цел да се преодолее противоречивата съдебна практика по въпроса. Тази противоречива практика отдавна затормозява производствата по несъстоятелност и повечето окръжни съдилища приемат, че отнемането на правото на глас от свързани с

длъжника кредитори, предвидено в чл.670, ал.2, важи единствено и само за ПЪРВОТО събрание на кредиторите. Всяко последващо събрание обаче може безпрепятствено да измени решенията на първото събрание на кредиторите, и на тези последващи събрания съдът не отнема правото на глас на свързаните кредитори, като приема, че затова нормите на чл.670 и чл.673 имат различен текст относно това, кои кредитори имат право на глас. Подобно законодателно разрешение не може да намери подкрепа, нито някакво логично обяснение.

17. Предложени изменения в нормите на чл.676, чл.677, чл.678 и чл.679 ТЗ относно реда на взимане на решения от събранието на кредиторите и възможностите на съда по несъстоятелността да пререша въпроси при отмяна на решения на събранието на кредиторите.

18. Изменение на чл.682 ТЗ чрез създаване на нова ал.3, която предвижда възможност отново съдът по несъстоятелността да измени определеното от „контролирано“ събрание на кредиторите неразумно високо възнаграждение на членовете на комитета на кредиторите.

В производствата, които се контролират от свързан (или подставен) кредитор, обикновено не само че не се случва осребряване в продължение на години, но в този период от време се натовазва масата на несъстоятелността и обезпечените кредитори, които предплащат разноски по реда на чл.632, с огромни по размер възнаграждения на членовете на комитета на кредиторите, които са определени от същия този мажоритарен кредитор. При положение, че не може да се очаква от събранието на кредиторите да намали възнаграждението, единствената алтернатива е съдът по несъстоятелността да има това право.

19. Предложение за изменение на чл.690 и чл.694 ТЗ с цел прецизиране на текстовете и постигане на яснота, че предмет на възражение и оспорване по исков ред може да бъде не само прието или неприето вземане, но приета или неприета привилегия, обезпечение или поредност на удовлетворяване. Съдебната практика трайно е приела, че предмет на възражение по чл.690 ТЗ и иск по чл.694 може да бъде и само основанието на вземането, привилегията, обезпеченията или реда му на удовлетворяване. Въпреки това, когато се касае за иск по чл.694 е спорно доколко може да има такъв иск в някои окръжни съдилища, а и нерядко съдилищата определят впоследствие държавна такса върху размера на самото вземане, без да взимат предвид, че всъщност предмет на установяване е било само ипотечното или зложно право например и то има самостоятелна стойност.

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:10)

11. Изменение на нормата на чл.657 ТЗ относно предпоставките и редът за освобождаване на синдика и назначаване на нов синдик от съда:

12. Изменение на чл.658 ТЗ в т.6 и т.9 относно правомощията на синдика да иска предаване на движими и недвижими вещи на несъстоятелния длъжник от техните държатели/наематели, и относно сключването на договори от името на длъжника със счетоводни фирми, охранителни фирми, консултанти, адвокатски дружества и др.

13. Предложение за изменение на чл.660 ТЗ чрез създаване на нова ал.3:

„Дължимата грижа

Чл. 660. (1) *(Изм. - ДВ, бр. 70 от 1998 г.) Синдикът е длъжен да осъществява правомощията си с грижата на добър търговец.*

(2) Синдикът няма право да упълномощава друго лице със своите права освен с изрично разрешение на съда.

(3) Синдикът няма право да сключва договори, с които поема задължения от името на длъжника или от които могат да възникнат задължения за длъжника, освен с изрично разрешение на съда.“

14. Изменение на чл.661, ал.6 ТЗ с цел създаване на възможност за съда по несъстоятелността да измени определеното от събранието на кредиторите възнаграждение на синдика, когато с прекомерно високо възнаграждение подставени кредитори целят да блокират несъстоятелността и да обременят обезпечените кредитори с прекалено високи разноски. В производствата, които се контролират от свързан кредитор, обикновено не само че не се случва осребряване в продължение на години, но в този период от време се натоварва масата на несъстоятелността и обезпечените кредитори, които предплащат разноски по реда на чл.632, с огромни по размер възнаграждения на синдика, без той ефективно да прави каквото и да е. При положение, че не може да се очаква от събранието на кредиторите да намали възнаграждението, единствената алтернатива е съдът по несъстоятелността да има това право.

15. Предложение за изменение на нормата на чл.668а, ал.4 относно възнаграждението на помощник-синдика, тъй като понастоящем уредбата на договора между синдика и помощник-синдика не изисква разрешение на съда за сключване на такъв договор, нито предвижда, че възнаграждението на помощник-синдика се включва във възнаграждението, гласувано от събранието на кредиторите за самия синдик.

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:08)

6-10

Изменение на чл.638 ТЗ относно възможността за продължаване на индивидуалното принудително изпълнение по реда на ГПК от страна на обезпечените кредитори.

Предложение за изменение на чл.644 ТЗ относно възможните хипотези на прекратяване на договор от синдика и съда по несъстоятелността с цел да се предотврати увреждане интересите на кредиторите.

Предложение за допълване нормата на чл.646, ал.1, т.1 от ТЗ с думата „погасяване“. В съдебната практика много често се приема, че например новацията, която води до погасяване на задължението, била способ за погасяване на дълга, но не и методи на изпълнение поради разграничението на двете понятия в следващата ал.2 на чл.646 ТЗ. Затова намираме за необходимо текстът тук да се допълни с думата „погасяване“.

Изменение на чл.647, ал.1, т.6 и 7 ТЗ.

Неизвестно защо в хипотезата на чл.647, за обявяване недействителност на действия и сделки извършени в полза на свързани лица в удължени срокове спрямо чл.646, са включени само СДЕЛКИ и ОБЕЗПЕЧЕНИЯ, но не и други действия за погасяване на задължения на длъжника или за погасяване на негови вземания от свързани лица, като например уведомление за извършена цесия, отказ от права, отказ от изтекла давност и др. Макар някои от тези действия да могат да се определят като „едностранни сделки“, те не отговарят на второто изискване – страна по тази сделка да е свързано с длъжника лице. Затова хипотезите трябва да се разширят като се уреди и „едностранно изявление на длъжника, извършено в полза на свързано лице“. Типичен пример от практиката е подписването от страна на длъжника на договор за цесия на негово вземане със свързано лице, като му се постави дата отпреди двугодишния период, но като длъжникът отпрати и датира уведомлението за цесия в рамките на двугодишния период или дори след подаване на молбата по чл.625. На практика обаче уведомлението за цесия е документът, от чието връчване цесията поражда действие спрямо длъжника и третити лица, но масово съдебната практика приема, че договорът за цесия не попада в „подозрителния период“.

Предложение за изменение на чл.653, ал.4 ТЗ, като се предвиди и за синдците възможност за съдействие, каквато е предвидена в ГПК за съдебните изпълнители.

*„Извършване на описа **Чл. 653. (1)** (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2005 г.) Описът се извършва от синдика.*

(2) Синдикът уведомява длъжника за действията по ал. 1.

(3) Ако след извършването на описа се открие друго имущество, се извършва допълнителен опис.

(4) За извършване на описа, за отстраняване на трети лица от движими и недвижими вещи на длъжника по реда на чл.630, ал.4 и ал.5, и за извършване на оценка на имуществото, синдикът може да изисква съдействие от полицейските органи.“

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:02)

5

Изменение на чл.632, ал.6 ТЗ с цел конкретизиране на текста и уточняване на вече установената практика, че по реда на този член се предплащат единствено разноски за бъдещ период от време. Синдиците, назначени от свързани с длъжника необезпечени кредитори, много често претендират предплащане на разноски, които всъщност представляват вземания на трети лица – физически лица или други дружества, свързани с длъжника, заплащали негови задължения към други кредитори или най-често консумативи и охрана за имотите, включени в масата на несъстоятелността. С тази практика се заобикаля реда за предявяване на вземанията и сроковете за това, и това на свой ред води до привилегираното удовлетворяване на тези вземания на трети лица без да имат каквато и да е привилегия.

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:01)

4

Изменение на чл.632, ал.3 ТЗ относно спирането на производството по несъстоятелност и сроковете за предявяване на вземанията:

Предлагаме този текст да се измени, тъй като на практика в момента срокът за предявяване на вземанията се подновява след възобновяване на несъстоятелността и длъжниците често използват този нов срок да вкарат допълнителни вземания в производството по несъстоятелност на измислени кредитори като се ориентират вече кои са приетите вземания на действителните им кредитори.

Нещо повече, в сегашния си вид тази норма поражда различни тълкувания – дали от момента на вписване на решението за възобновяване започва да тече НОВ срок за предявяване на вземанията, или продължава да тече вече започналият стар срок за предявяване на вземанията.

Следва да се даде възможност на кредиторите да си предявят вземанията дори и при спряно производство на основание чл.632 ГПК, защото ако това предявяване не се случи и се чака възобновяване, за да почнат да текат сроковете за предявяване, междуременно производството по несъстоятелност може да се прекрати, вземанията да се погасят предвид ТР №2/2018 от 13.07.2020г. и така да се прекрати и воденото от кредитора индивидуално изпълнително производство по ГПК.

В този смисъл е и Тълкувателно решение №2/2018г. от 13.07.2020г. по т.д. №2/2018г., в което се приема, че при спиране на производството не спират да текат сроковете

за предявяване на исковете по чл.649 ТЗ за отменителните искове: „Спирането на основание чл. 632, ал. 5 ТЗ на производството по несъстоятелност не е пречка за предявяване на нови искове по чл. 649, ал. 1 ТЗ и чл. 694, ал. 1 – ал. 3 ТЗ, не е основание за спиране на заварените искови производства по чл. 649, ал. 1 и чл. 694, ал. 1 – ал. 3 ТЗ, нито прекъсва или спира течението на едногодишния преклузивен срок по чл. 649, ал. 1 ТЗ“.

Автор: Марин Киров (26.03.2021 13:00)

3

„Решение за откриване на производството по несъстоятелност

Чл. 630. (1) (Доп. - ДВ, бр. 70 от 1998 г.) Когато констатира неплатежоспособност, съответно свръхзадълженост, съдът с решението си:

1. (доп. - ДВ, бр. 70 от 1998 г.) обявява неплатежоспособността, съответно свръхзадължеността, и определя началната ѝ дата;
  2. открива производството по несъстоятелност;
  3. назначава временен синдик;
  4. допуска обезпечение чрез налагане на запор, възбрана или други обезпечителни мерки;
  5. определя датата на първото събрание на кредиторите не по-късно от един месец от постановяване на решението.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 1998 г., бр. 84 от 2000 г., доп., бр. 58 от 2003 г., изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г.) Когато е очевидно, че продължаването на дейността би увредило масата на несъстоятелността, съдът по искане на длъжника, съответно на ликвидатора, синдика, Националната агенция за приходите или кредитор, може да обяви длъжника в несъстоятелност и да прекрати дейността му едновременно с решението за откриване на производството по несъстоятелност или по-късно, но преди да е изтекъл срокът за предлагане на план по чл. 696.
- (3) Решението за откриване на производство по несъстоятелност действа по отношение на всички.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) При вземане на решения за откриване на производство по несъстоятелност на В и К оператор съдът не постановява прекратяването на дейността му до определянето на нов В и К оператор на съответната обособена територия.
- (5) На кредиторите не могат да се противопоставят договори за наем и аренда, както и всички споразумения, с които се предоставя ползването и управлението на движими и недвижими вещи на длъжника, които не са вписани до подаване на

молбата по чл.625. С решението за откриване на производството по несъстоятелност съдът разпорежда да бъдат предадени на синдика всички движими и недвижими вещи на длъжника, които се ползват по силата на непротивопоставими договори, от страна на трети лица.

(б) На обезпечения кредитор не могат да се противопоставят договори за наем и аренда, както и всички споразумения, с които се предоставя ползването и управлението на движими и недвижими вещи на длъжника, които не са вписани преди вписване на обезпечението. По искане на обезпечения кредитор, с решението за откриване на производството по несъстоятелност, съдът разпорежда да бъдат предадени на синдика всички движими и недвижими вещи на длъжника, които се ползват по силата на такива договори, от страна на трети лица.“

Автор: Марин Киров (26.03.2021 12:57)

Конкретни предложения:

1. Изменение на нормата на чл.613а, ал.1 ТЗ, с което да се предвиди, че на обжалване по общия ред на Гражданско-процесуалния кодекс подлежат и определенията по чл.632, ал.5 за предплащане на разноски в хода на производството по осребряване на имуществото, тъй като съдебната практика относно обжалваемостта и реда за обжалване на тези определения е противоречива. Същевременно постановените определения за спиране на производството заради необходимост от предплащане на разноски в хода на производството във фазата по осребряване, също би трябвало да се обжалват по общия ред до изчерпване на всички инстанции. Те застрашават интереса на кредиторите в същата степен, в която това се отнася и за определенията по чл.632, ал.1-4 ТЗ, за които е предвидено такова обжалване.

„Обжалване на решенията и определенията на окръжния съд

Чл. 613а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 1998 г., изм., бр. 64 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 58 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г.) *Постановените от окръжните съдилища решения и определения по чл. 630, ал. 1 и 2, чл. 631, чл. 632, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 701, чл. 705, ал. 2, чл. 709, ал. 1, чл. 710, 735, чл. 740, ал. 2, чл. 744 и чл. 755, ал. 2 подлежат на обжалване по общия ред на Гражданския процесуален кодекс.“*

2. Изменение на нормата на чл.629а ТЗ, с което се предвижда, че под формата на предварителни обезпечителни мерки, не може да се допусне спиране на изпълнителни дела, по които се извършват действия в полза на обезпечен кредитор за реализация на обезпечението. Следва да се предвиди, че още на етап преди постановяване на решението за откриване на производство по несъстоятелност, съдът не може да спира не само изпълнителни дела, образувани по Данъчно-осигурителният процесуален кодекс, но също и изпълнителни дела, образувани от

обезпечен кредитор за реализация на обезпечението им и изпълнителни дела, които не са образувани от обезпечения кредитор, но по които той е присъединен по право кредитор и изпълнителните действия, насочени към обезпечението, ще го удовлетворят. Трябва да се даде възможност обезпечените кредитори да продължат индивидуалното изпълнение срещу имота, който им е предоставен в обезпечение, за да имат възможност той да се продаде по-бързо, на по-добра начална цена и без да се групира в обособени части или като част от търговското предприятие на несъстоятелния длъжник.

„Предварителни обезпечителни мерки

Чл. 629а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 1998 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2006 г.) *Преди да постанови решението си по молбата за откриване на производство по несъстоятелност, ако това се налага за запазване имуществото на длъжника, по искане на кредитор или служебно, съдът по несъстоятелността може:*

- 1. да назначи предварително временен синдик, който има правомощията по чл. 635, ал. 1 ;*
- 2. да допусне мерките по чл. 630, ал. 1, т. 4 ;*
- 3. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г.) да постанови спиране на изпълнителните дела срещу имуществото на длъжника, с изключение на изпълнителните дела, образувани по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и изпълнителните дела, по които се извършват действия в полза на обезпечен кредитор по реализация на обезпечението;*
- 4. да допусне предвидените в чл. 642 мерки;*
- 5. да наложи мерките, предвидени в чл. 650.“*

Автор: Марин Киров (26.03.2021 12:53)

Липса на ефективни средства за противодействие на т.нар. контролирани несъстоятелности.

Уважаеми дами и господа, през декември 2020 г. на вниманието на работната група в Министерство на правосъдието, с колегата адв. Йордан Божинов изпратихме предложения за ограничаване на контролираната несъстоятелност, при която длъжниците създават свои кредитори - свързани лица или контролирани кредитори, с което се ощетяват реалните кредитори и се възпрепятства обезпечаването и събирането на вземанията.

За съжаление, работната група не е взела под внимание или е развила в много малка степен тези идеи в публикувания проект.

Към настоящия момент поради изключително несполучливата уредба на несъстоятелността, се провеждат т.нар. „КОНТРОЛИРАНИ НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТИ“, в които длъжниците създават кредитори с огромни по размер вземания в лицето на свои свързани дружества или подставени кредитори, като по този начин целят при приемане вземанията на тези кредитори да се получи дял от над 50% от вземанията с право на глас в събранието на кредиторите и да се шиканира и протака производството без да могат обезпечените кредитори да получат удовлетворяване на вземанията си понякога и над 10 години. Именно такива кредитори, „контролиращи“ производството по несъстоятелност са възприели и утвърждават ежедневно порочни практики, като гласуването на решения за продажба на имотите на длъжника, обособени в групи, които не са функционално свързани и са напълно непродаваеми групирани по този начин, взимане на решения за назначаване на оценител на имотите или синдик срещу изключително високо възнаграждение, което да възпре реалните обезпечени кредитори да предплатят толкова значителни суми за разноски в несъстоятелността, взимане на решения за отдаване на имотите на длъжника под наем срещу изключително ниска наемна цена на свързано с длъжника лице и т.н. Подобни кредитори с над 50% от правото на глас в събранието на кредиторите имат право според актуалната уредба на несъстоятелността да сменят синдика на дружеството с обикновена молба без свикване на самото събрание на кредиторите, и това също се използва от тях като метод за проваляне на вече започната от единия синдик публична продажба или продажба чрез директни преговори с купувачи.

Това вече е широко разпространена практика в производствата по несъстоятелност, която ги прави напълно НЕЕФЕКТИВНИ. На практика обезпечените кредитори, на които съдът по несъстоятелността не разреши продължаване на индивидуалното принудително изпълнение по реда на ГПК, остават с „вързани ръце“ в продължение на години, и не разполагат с нито едно ефективно средство за защита на правата си. При оспорване на решенията на събранието на кредиторите, съдът само отменя тези решения, без да налага свое решение относно реда за осребряване на имуществото и връща делото. След подобна отмяна, подставеният кредитор отново провежда събрание на кредиторите и отново приема решение за начин на осребряване на имуществото, който нарушава правата на обезпечените кредитори. По този начин, производството по несъстоятелност се върти в порочен кръг, който никога не свършва, а обезпечените кредитори правят значителни разходи за издръжка на несъстоятелността, за заплащане на много високи възнаграждения на синдици, които на практика нищо не осребряват в този период, и за разноски в многобройните съдебни производства по отмяна на решенията на събранието на кредиторите.

Подобна ситуация е нетърпима от гледна точка защитата на интересите на кредитора и на практика представлява ЛИПСА НА ЕФЕКТИВНО СРЕДСТВО ЗА ЗАЩИТА. Нещо повече, тази неудачна законодателна уредба създава от производството по несъстоятелност ПРЕСТЪПНО СРЕДСТВО за обогатяване на длъжника и свързаните с него лице и ощетяване на действителните кредитори.

История

Начало на обществената консултация - 26.02.2021

Приключване на консултацията - 29.03.2021

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
